

REDACTIA:
și
ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferencz u. Nr. 35.

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concurs, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI
PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:

Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.

PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:

Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci

Telefon pentru oraș
comitat Nr. 266.

Nr. 4538/1912.

Concurs

Se publică concurs pentru îndeplinirea definitivă a catedrei de matematică și fizică dela institutul pedagogic gr. or. român din Arad.

Beneficiul împreună cu aceasta catedră este următorul:

1. Salar fundamental de 2600 cor. în caz de aplicare definitivă, iar în caz de aplicare provizorie 2200 cor.

2. Cvinvenale (6) de câte 200 cor.

3. Bani de cortel, anual 800 cor., respective pe timpul aplicării provizorie numai 600 cor.

4. Participarea la fondul de pensie conform dispozițiilor statutare.

Dela recurenți se cere să aibă cvalificația pentru profesorii dela preparandiile de stat, precum și cvalificația conform §-lui 122, punct 10. din Statutul organic.

Recursele sunt a-se adresa Consistorului gr. or. român din Arad, în **30 zile** dela prima publicare a concursului.

Recursele sunt a-se ajusta cu următoarele documente:

a) Autobiografia, pe scurt, a recurentului;
b) Atestat de botez;
c) Atestatele despre cvalificația recurentului;
d) Atestat de serviciu dela autoritatea imediat superioară pentru cazul, că recurentul ar fi funcționat deja și până aci ca profesor la vr'un institut de învățământ.

e) Eventualele dovezi despre activitatea literară a recurentului.

Arad din ședința consistorială dela 19 Iulie v. 1912.

**Consistorul român gr. or.
din Arad.**

Nr. 3996/1912.

Concurs.

Pentru deplinirea postului nou sistemizat de revizor școlar diecezan, prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare. Alegândul revizor școlar va fi coordonat

referentului școlar ordin. și și va prim cercul de agende dela Prezidiul consistorial.

Beneficiul împreună cu acest post constă din:

1. salar anual de 2400 cor.

2. bani de cortel 500 cor.

3. dîjnă de câte 8 cor. în cazurile de emisiuni la vizitarea școalelor, precum și spesele de călătorie.

Dela reflectanții la acest post se cere cvalificațiune și practică învățătorească, preferindu-se recurenții cu pregătire pedagogică superioară și cu praxă didactică.

Aplicarea fiitorului inspector se va face în mod provizor, rămânând ca sinodul eparhial să se pronunțe definitiv în afacere.

Reflectanții la acest post au să prezinte subsemnatului Consistor, în terminul concursual, cererile ajustate cu următoarele documente:

1. Autobiografia, pe scurt, a recurentului;

2. Estrasul de botez.

3. Toate documentele, de cari dispune, relativ la studiul prestat.

4. Atestatele despre serviciul didactic de pîn'acum.

5. Dovezile despre eventualele titluri de recomandație pentru postul de sub întrebare.

Arad, din șed. cons. din 28 iunie vechiu 1912.

**Consistorul român ort.
din Arad.**

Concurs.

Se escrie concurs pe trei (3) stipendii, de câte 240 cor. din fundațiunea „Gavril Faur de Teiuș“, pentru studenții gr. or. de naționalitate română, cari vor studia la vr'un gimnaziu public, academie ori universitate, școală reală superioară, tehnică, politehnică, sau la institutul teologic ori pedagogic gr. or. român.

Dintre recurenți au preferință studenții din familia fundatorului și respective Poynar, fără privire la clasele în cari studiază.

Competenții la aceste stipendii vor avea să producă:

1. *Carte de botez*, cu clauzula parohului local, că și de prezent aparțin bisericii ortodoxe române;

2. *Certificat de sărăcie*, compus de antistia comunală în termeni amănunțiți și precizi, despre starea materială atât a recurentului, cât și a părinților lui, iar certificatul acesta să fie vidimat și confirmat și din partea oficiului parohial concernent;

3. Testimoniu cu calcul nota primă despre progresul în studii din anul școlar precedent;

4. Certificat medical despre starea sanitară. Concurenții au să numească specialitatea la care și locul unde voiesc să-și continue studiile, precum și aceea, de au ori nu un alt stipendiu, dacă da, dela care fundațiune și în ce sumă.

Concurenții, mai departe, au să arate: locul și posta ultimă, unde să li-se comunice rezoluția.

Recursele la anumitele stipendii sunt a se trimite, în termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan, deadreptul *Consistorului român gr. or. din Oradea-mare*.

Arad, la 2 iunie 1912.

*Consistorul rom. ort.
din Arad.*

Nr. 3832/912.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că petițiunile de primire în institutul teologic gr. or. român din Arad, pe anul școlar 1912/13 au să fie înaintate subscrișului Consistor, cel mult până la **6/19 aug.** 1912, instruite cu:

1. Atestat de botez estradat în timpul cel mai recent.

2. Testimoniu școlar, prin care se dovedească, că are pregătirea recerută prin regulamentul institutului.

3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial la care aparține, vidimat și de protoprezbiterul tractual.

4. Atestat medical despre starea sanitară și întregitatea membrilor corporale.

5. Petițiunile au să fie provăzute cu timbru de 1 cor., încât nu vor fi ajustate cu atestat de paupertate.

6. Petenții sunt avizați să scrie corect locul ubicațiunii și posta ultimă, apoi să alătore și marcele postale recerute pentru a li-se putea trimite rezoluția în scrisoare recomandată.

Arad, din șed. con. a sen. bis. la 21 iunie (4 iulie) 1912.

*Consistorul gr.-or. rom.
din Arad.*

Deschiderea anului școlar 1912/13.

În 23 august (5 septembrie) se vor ține examenele de emendare și private.

În 24 august (6 septembrie) înscrierile la despărțământul pedagogic.

În 25 august (7 septembrie) înscrierile la despărțământul teologic.

În 26 august (8 septembrie) Chemarea Duhului sfânt.

Competenții la despărțământul teologic la terminul, ce-l va fixa Venerabilul Consistor la timpul său în „Biserica și Școala” au să-și înainteze petitele direct la Venerabilul Consistor din Arad, ajustate cu 1. Atestat de botez estradat în timpul mai recent. 2. Testimoniu școlar, prin care să dovedească, că are pregătirea recerută prin regulamentul pentru parohii. 3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial, la care aparține, vidimat și de protoprezbiterul tractual. 4. Atestat medical despre starea sanitară și întregitatea membrilor corporale. 5. Petițiunile au să fie provăzute cu timbru de una coroană, încât nu vor fi ajustate cu atestat de paupertate. 6. Petenții să scrie corect locul ubicațiunii și posta ultimă, altcum să alătore și marcele postale recerute pentru a li-se putea trimite rezoluția în scrisoare recomandată.

Competenții la despărțământul pedagogic își înaintează petitele pentru beneficiu alumneal asemenea direct la Venerabilul Consistor.

Primiriile la despărțământul pedagogic se fac în ziua fixată de direcțiune, pentru anul școlar 1912/13 în 23 august (5 septembrie). Dar prealabil încă se pot anunța îndată după terminarea anului școlar 1911/12.

Competenții au să se prezenteze la primire în persoană, după posibilitate cu părinții ori tutorii lor.

Dela competenți la pedagogie se recere, ca să fie întregi corporalmente să aibă auz muzical, să fie împlinit deși al 14. an al etății, dar să nu fie trecuți peste 18 ani; să aibă 4 clase gimnaziale, reale ori civile cu succes terminate. Întrucât însă n'ar fi îndeplinit contingentul cursului I. ped. cu absolvenți de 4 clase, pe lângă împlinirea celorlalte condițiuni legale vor fi primiți și cu 3 clase gimnaziale, reale ori civile acei tineri, cari vor fi absolvați acele clase cu succes „bun” și vor presta examenul de primire corăspunzător gradului cultural al clasei a IV. gimnazială, reală ori civilă. Aceste examene de primire se vor face în 18/31 august 1912.

Taxe de întreținere în seminar fac 400 cor., iar în alumneu 300 cor. la an, întrucât nu vor fi urcate prin Venerabilul Consistor pe anul școlar 1912/13.

La înscriere să se prezinte fiecare elev cu testimoniul anului precedent, cu chitanță despre achitarea ratei I (200 cor. la teologie, 140 cor. la pedagogie) și cu chitanță dela librăria diecezană despre cărțile prescise pentru anul școlar 1912/13. Mai departe la înscriere fiecare elev să achite taxele de înscriere, anume: didactrul, taxa medicală, fondul bibliotecii, fondul tinerimei, fondul tipăriturilor, societatea de lectură, cari împreună fac, la despărțământul teologic 50 cor. 40 fil., iar la despărțământul pedagogic 23 cor. 40 fil.

În legătură cu aceasta se aduce la cunoștința privaștilor, că de privaști vor fi considerați și vor fi admiși la examenul dela finea anului școlar numai aceia, cari primiți de Venerabilul Consistor la curs privat se vor anunța ca atari pentru înscriere la terminul înscrierilor fixate în acest anunț și vor achita didactrul prescise, anume 51 cor. 40 fil. la despărțământul pedagogic.

mântul teologic și 21 cor. 40 fil. la despărțământul pedagogic.

Ceice nu s'ar prezentă la examen cu finea anului școlar pentru care a achitat didactrul, nu-și mai pot forma pretenziune asupra didactrului achitat, ci li-se dă voe a se mai înscrie odată la începutul anului școlar proxim, având a achita din nou didactrul prescris, iar întrucât nici cu finea acestui an școlar nu se vor supune examenului, sau dacă făcând unul sau două examene finale și își întrerup studiul pe mai mult timp ca un an, își pierd dreptul de a mai putea fi înscriși și a face examen de pe cursul ori cursurile restante la teologie.

Pe lângă acestea numai acel elev privatist va fi admis la examen, care va produce atestat de conduită, despre mărturisire și împărtășirea cu Sfintele Taine în postul Nașterii și al Învierii Domnului.

Nr. 3412/1912.

Anunț școlar.

Școala diecezană de fete din Arad

— Cu internat și drept de publicitate —

Se aduce la cunoștința Onoratului Public, că înscrierile la școala civilă de fete cu internat din Arad pentru anul școlar 1912/13 se vor face în zilele de 20—23 august (2—5 septembrie) a. c., — în localitatea școlii (Strada Deák Ferencz Nr. 27).

Părinții vor proceda însă corect, dacă în scris își vor anunța fetele spre primire încă de mai înainte, *îndată după publicarea acestui anunț*, adresându-se în această afacere referentului dela Consistorul rom. ort. din Arad, dlui dr. George Ciuhandu, dela care se vor putea cere și eventualele informațiuni, de cari ar mai avea trebuință.

Taxa pentru internat, pe întreg anul școlar este de 500 cor., în care sumă se cuprinde și didactrul școlar.

Taxa de întreținere este a se plăti *anticipativ* în 4 rate de câte 125 cor. și anume: la 1 sept., 1 nov., 1 febr. și 1 april al anului școlar, **la Administrația casei Consistorului, în persoană sau cu poșta.**

Rata primă a taxei de internat este a se plăti înainte de înscriere.

Pentru această taxă elevele vor primi:

1. **Instrucțiunea recerută pentru clasele I—IV civile**, educațiune religioasă-morală, deprindere în conversația română, maghiară și germană, apoi instrucție în *economia de casă*, deprindere în *pregătirea bucatelor croit și cusut*.

2. Locuință în odăi igienic îngrijite, provăzute cu mobile necesare.

3. Vipt întreg și anume: *dejun* (cafea cu lapte), *prânz* (2 plese, iar duminica și în sărbători 3—4 plese), *ugină* (cafea cu lapte) și *cină* (două plese).

4. Spălat luminat, încălzit și tot la două săptămâni baie (scaldă).

Afară de taxa de întreținere elevele interne mai au a solvi 10 cor. *pentru medicină* (pe întregul an), pentru care taxă elevele interne vor primi în caz de lipsă îngrijire medicală și medicamente.

Pentru *instrucția de pian* se plătește lunar o taxă de 10 cor. (3 ore la săptămână).

Atât elevele externe, cât și cele interne vor plăti odată pentru totdeauna la *prima* înscriere 6 cor. ca *taxă de înscriere*.

Înainte de înscriere, fiecare elevă, care vrea să fie internă, va avea să dovedească *plătirea ratei din taxa de întreținere*.

Tot la înscriere fiecare elevă va avea să mai plătească: pentru *biblioteca școlară* 1 cor.; pentru *anuar* 2 cor.

Taxele de înscriere, medicină, anuar și pentru bibliotecă se vor plăti la mâna directoarei școlii deodată cu înscrierea Tot la directoara școlii va trebui plătită lunar și *anticipativ taxa de pian*

Elevele externe vor plăti *didactru* 60 cor. la an care asemenea se va solvi *anticipativ*, în 4 rate egale, de câte 15 cor. și anume: rata I la înscrierea din septembrie, rata a II la 1 nov., rata a III la 1 febr. și rata a IV la 1 april al anului școlar, deasemenea la mâna **directoarei școlii**.

Elevele *externe*, cari se înscriu mai târziu, au să plătească *întreg didactrul*, iar elevele primite în internat mai târziu, vor avea să plătească *didactru* numai pe timpul întârzierii.

Elevele *interne*, cari ar absentă din internat în decursul anului școlar din cauză dn morb sau din alte cauze, — fie absentarea mai lungă ori mai scurtă, — vor avea să plătească *întreagă* taxa de întreținere, dar *numai* în cazul când eleva respectivă, pe lângă toate că va fi absentat, ar putea fi admisă după lege la examen public ori privat.

Elevele, cari ar intra mai târziu în internat, vor avea să plătească *întreagă* taxa *care cade pe cvartul* în care vor fi primite în internat.

În clasa I civilă se primesc eleve cari dovedesc, că au absolvat cu succes 4 clase elementare ori, în lipsă de certificat școlar, vor presta examenul de primire.

În celelalte clase se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clase premergătoare la școală de categoria școlii civile.

Absolventele clasei a VI-a elementare se primesc, pe baza unui examen de primire, în clasa corespunzătoare etății lor și rezultatului dovedit la examenul de primire.

Elevele, cari se înmatriculează pentru primadată la școală, au să producă: *extras de botez* (din matricula bisericească), *atestat școlar* din clasa precedentă și *certificat de revaccinare*; — celelalte eleve au să prezinte numai atestatul școlar.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: 1 saltea (mădraț), un covorel lângă pat, 2 perini cu 4 fețe, 1 paplomă cu 2 cearșafuri de desupt (lepedee) și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 bucăți de rufe, schimburi din fiecare și anume: 6 cămeși, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 părechi de ciorapi, 4 rochițe, 12 batiste, 6 ștergare, 3 serviete, toate cu monogramuri proprii, apoi tacâmuri: cuțit, furculiță, lingură mare și linguriță, 2 pahare (1 pentru beut, iar altul pentru dinț), 1 lavor (lighian), 4 carpe pentru șters lavorul; perie de cap, de dinți și de haine; peapțan și foarfeci, haină de port și 4 surțe negre, 1 palton (haină de iarnă), o pelerină vânăță, 2 părechi de ghețe și 1 ploier.

Afară de aceste, fiecare elevă internă ori externă, *îndată* dela începerea anului școlar are să se provadă cu *recerutele manuale și recvizite de învățământ*, și cu *recvizitele de scris, de lucru de mână* (și de muzică cine voiește).

Pentru lucrul de mână și pentru alte trebuințe se va depune, *la mâna directoarei internatului* o sumă oarecare de bani, despre care se va purta socoteală.

Elevele la înscriere au să fie însoțite de părinții sau îngrijitorii lor.

În privința uniforme, care va fi modestă, se vor lua la vremea sa dispozițiuni din partea directorului internatului, ca să fie cât de ieftină și bună.

Prelegerile se vor începe fără nici o amânare în 24 august (6 septembrie) și dela acest termen elevele vor putea fi primite numai cu concesiune specială din partea Consistorului diecezan.

Arad, din șed. cons. dela 7/20 iunie 1912.

Consistorul rom. ort.
din Arad.

O scrisoare a d-lui Stroescu*)

„Vă multumesc pentru invitarea la festivitățile jubileului de 50 ani al societății Dvoastră. Am asistat la serviciul divin de Duminică, la concert și la serata dansantă.

Am avut marea mulțumire, a mă afla între Românii adunați din toate colțurile țării, a vedea tipuri românești, costumuri, dansuri naționale, cari nu le-am văzut niciodată... Cântarea dsoarei Voileanu și doinele d-nei Herbay mi-au făcut o impresie adâncă și vor rămânea, în sufletul meu, ca un fermecător suvenir, pe toată viața.

Am fost bucuros de hotărârea ce o luasem de a veni dela Lausanne în adins de a vedea serbările.

În seara concertului am întrebat pe un tânăr care era dintre aranjatori — ce vreau să facă cu banii cari se adună. Mi-a răspuns cam iritat de întrebarea mea, că societatea, ca o societate trebuie să dispună de capital, că societatea fără capital nu poate să existe, că societatea dela Viena dispune de un capital mai mare de 70 mii, atuncia când ei au vre-o 15 miișoare; și au cheltuieli cu întreținerea anuală a societății. Atâta am aflat dela Dumnealui; s'a scuzat apoi fiindcă mulți i-se adresau și trebuia să le răspundă la toți.

Din ziare am aflat, că aicea sunt la 150 de studenți români și că starea materială a multora e foarte deplorabilă și că în anii din urmă vre-o 20 de inși, cei mai talentați, din cauza sărăciei și-au consumat puterile și sănătatea și au plătit cu viața. Se vede că miișoarele societății nici nu-i încălzesc, nici nu-i nutresc, ci se îngrijesc numai de hrana sufletescă a tinerimei (și pe cea lume), dar trupurile sunt lăsate în știrea lui Dumnezeu.

Starea asta anormală a înțeles-o lumea adunată: societatea a rămas cu miișoarele ei, plus banii adunați cu serbările, cum se escrie la 6 mii coroane, cari la un loc fac peste 20 de mii, și cari în viitorime se vor îngriji mai mult numai de sufletele tinerimei. Dar s'au găsit oameni, cari să se gândească și la trupurile tineretului.

Ideia i-a venit domnului Emanuil Ungureanu — sufletului nobil ce simte și gândește pentru alții. Dumnealui a propus, să se adune bani pentru înființarea unui internat, pentru studenții universitari. Ideia fiind cum nu se poate mai oportună, a fost și primită și susținută de cei prezenți. În vre-o câteva ore s'au și scris peste 20 de mii.

Lumea s'a însufletit, s'au pornit urări și cuvântări. Iutre alții d. Vasile Goldiș a spus că suntem o națiune de peste 14 milioane și că crede, că în scurt timp (5—6 ani) se vor aduna vre-o 2 milioane, ca fond pentru înființarea internatului. Cu așa planuri frumoase s'a

împrăștiat adunarea. Când visurile noastre s'ar împlini, — ar fi foarte frumos. Dar a visa e una, și a veghia, a trăi în realitate, — e alta. A visa însăamnă să-ți ascunzi capul ca struțul — ca să nu vezi. În viață, ca să nu dai în gropi trebuie să ai ochii deschiși, să vezi și să înțelegi, ca să scapi de desamăgiri.

Să judecăm cazul de față.

Trebuie bani pentru internat, nu zic 2 milioane, dar mai multe sute de mii. S'a spus. că suntem la număr 14 milioane, — prin urmare este de unde să se adune banii.

Să vedem cine fac acelea 14 milioane?

Mai întâi 7 milioane frați de-ai noștri din regat. Mă mir că contați pe dânsii. Când ați avea D-stre cât de mulți bani de dat altora, Vă asigur, că frații noștri din regat, vi i-ar lua pe toți până la cel din urmă filer și încă v'ar întreba — dacă mai aveți de dat, că D-voastre nu știți ce să faceți cu banii, dar ei au mari idei, numai cât la dânsii nu se găsesc bani, — dar odată ce se găsesc bani, viitorul tuturor românilor de pe fața pământului printr'ânsii va fi asigurată. Lor totdeauna le trebuie și nici când nu le ajung banii. Tot bugetul statului de mai bine de 1/2 miliard nu-i în stare să-i îndestuleze. După părerea lor, statul e dator pe toți să-i căpătuiască și să-i susție. Ei nu știu a da; știu numai a lua. România a devenit țara funcționarilor: se nasc — bursieri, trăsesc ca funcționari și mor ca pensionari. Mai este chip ca să le ajungă? Ei să se gândească la alții? Națiune, patriotism — mofturi, reală e numai ființa lor. Poate vă aduceți aminte, sau ați auzit din bătrâni, că Domnul României sprijină pe toți românii, ori de unde ar fi fost. Da, asta a rămas ca o poveste frumoasă și a trecut ca un vis. Acel Domnitor era Cuza-Vodă, Domn pământean, de cari nu nui rodește pământul României, care-și iubea țara și națiunea, care se asemănă cu domnii legendari, ce i-a avut Româniea: Alexandru cel bun, Ștefan, Mihai. — El care a sequestrat averile mănăstirești, în folosul țării, singur pentru persoana sa nu s'a folosit cu nimica nime nu a îndrăznit să-i propună să-și facă apanaje din moșii închinăte de străbuni pentru omenire și binefaceri.

România încă-i tabula rassa, la dânsii acasă este încă prea mult de făcut. Au și ei o mângâiere — se bucură, că familia lor regală e cea mai bogată din lume. De acolo, unde sunt asemenea lucruri, D-Voastră nu aveți ce aștepta.

Unde mai sunt românii?

În Rusia, mai bine de 2 milioane. Aicea nu știu de existența D-voastră. Știu ei, că peste munți sunt mocani, cari vin pe la bălcuiri cu tălângi și tornițe de vânzare, sau vin cu oile la pășunat, dar cine-s și cum sunt, habar n'au.

De bucovineni nu poate să fie vorba, măcar că ei au un fond religionar, dar numai știu că este și că ar fi al lor, dar nu-i în mâinile lor și îl folosesc alții.

Să mai pomenim de românii macedoneni, de cei din Sârbia, Bulgaria, Istria, — dar ei figurează numai în statistice, altfel nu contează.

Ei, și cum rămâne

Rămâne să lăsați frazele goale la o parte și să Vă gândiți numai la aceea ce puteți singuri să faceți. Colecta făcută Vă arată, — acolo sunt toate numele, cari ori când sprijinesc orice fapte naționale. Mai punem 5—10 sau 20 de nume și s'a isprăvit. Poate Vei zice — apoi băncile noastre? La asta voi răspunde că băncile D-voastre sunt învăscute în pieile cămătarilor, prin cari nu străbate nici un simț omenesc; dacă fac

*) Adresată „Societății Petru Maior“ din Budapesta.

ceva, numai de ochii lumii — și cu niște contribuiri ridicole. Vă rămâne cel de pe urmă mijloc: să adunați banii cu jocul miresei, o perspectivă dureroasă.

Anii trec, nevoile nu așteaptă; mulți tineri ș-or perde sănătatea și viața, din mizeria traiului. Să stăm deoparte și să ne uităm — e păcat. Trebuie făcut ceva. La D-Voastră se fac planurile tot pe larg, să fie și pentru posteritate, — până la sfârșitul lumii, la omul sărac e gândul bogat — știe, că nu s'a împlini nici odată, de aceea nu cruță banii (imaginari). Să fim mai modești, să facem ce-i în putința noastră; să ne îngrijim pentru un timp cât de restrâns: de prezent. — Eu propun, ca toți studenții să formeze o societate și să înființeze casa lor. Toți, cei cu dare de mână să se înscrie cu cote anuale; să atragă ca membrii particulari și fețe particulare. Să-și aleagă dintr'ânșii un comitet, care la începutul fiecărui an academic, mai întâiu să studieze starea materială a tuturor studenților nevoiași; să facă bugetul anual de cheltuieli, cari se prevăd în cursul anului, și de veniturile de cari dispun. Bilanțul să se publice în mai multe rânduri, cu intervale, în ziare. Banii necesari să se adune prin colecte, concerte, baluri, reprezentațiuni teatrale. Suma banilor nefiind mare, în fiecare an poate lesne să se adune. Purtând treburile în așa fel, pot să aștepte până ce s'or adună milioanele trebuincioase. Altmintrelea până i-a veni cheful bogatului, îi este sufletul săracului.

Să fie bine fixat, că s'or da ajutoare, nu stipendii — și mai întâiu celor mai talentați, morali, sărguitori și săraci studenți. Aceia, cari înpart ajutoarele, au pe sufletele lor răspunderea, ca să dea celor mai morali și capabili tineri, ca să nu se crească vipere (cum a-ți pățit-o ci oameni cu inimă, cari să aducă folos neamului.

Ca să împac vorba, sfatul cu treabă, dau pentru cassa studentească din Budapesta — douăsprezece mii coroane, care pot să fie depuse la „Albina“ sau altă bancă cu 5% pe an, cu aceea, ca începând, cu anul academic August 1912 să se cheltuiască în fiecare an din casă câte una mie de coroane. Capitalul cu procentele lui a dură până la August 1929, rămânând pe 1930 la 340 cor., care se va cheltui în acel an și se va stânge. — În timpul acesta studenții s'or deprinde a-și giră afacerile lor.

Această sumă de bani o dau în onoarea și în numele celui mai mare român ardelean — Ioan Slavici, autorul părintelui Tanda din Sărăceni, dela care prin opul său „Die Romänen in Ungarn“ am învățat a cunoaște și a iubi pe românii din Ungaria. Fondul să se numească „Fondul Ioan Slavici pentru cassa studenților din Budapesta“.

Doresc societății prosperare și tot binele; iar tineretului român: sănătate, dor fără preget de muncă, și ani mulți și fericiți, spre folosul lor și a națiunii noastre; în tihnă și sănătate să se adape din izvorul cel neseecat al științei — ca să-și poată în'ocmî viața pe cât de activă, pe atât de frumoasă; și în viața lor să nu uite mediul, din sudoarea căruia a răsărit și că în tinerețe au fost ajutați și prin ajutor au pluit la suprafață: ca la rândul lor, să nu stea nepăsători, văzând luptele tineretului de a eși la liman, ci să le dea după putere, mână de ajutor. Primiți Vă rog încredințarea osebitei mele stime către societate; stimă și iubire către tineretul român, viitorul nostru.

Vasile Stroescu.

Comemorarea răpirii Basarabiei.

În București s'a comemorat de cătră „Organizația culturală a Românilor Basarabeni“ răpirea Basarabiei după următorul program:

Programa

după care „Organizațiunea culturală a Românilor basarabeni“ a ținut doliu pentru dureroasa comemorare a împlinirii unui veac dela răpirea Basarabiei.

1) În dimineața zilei de Luni, Sărbătoarea sfintei Treimi, 14 maiu 1912, orele 8, toți membrii „Organizațiunii culturale a Românilor Basarabeni“, au asistat în biserica „Antim“, din București la sfânta liturghie și la un *Te-deum* oficiat pentru ajutor și oțelire în lupta ce o duc Moldovenii din Basarabia contra tendinței muscălești de a-i desnaționaliză și extermină, tendință ce s'a manifestat cu atâta urgie în întregul veac dela smulțerea din trupul Moldovei a acelei provincii.

2. Imediat după *Te-deum* a urmat un parastas la care au fost pomeniți pe lângă strămoșii neamului românesc și ostașii moldoveni din Basarabia (după unii 12.000, după alții 14.000) căzuți pe câmpiile Manguriei în ultimul război ruso-japonez, unde au fost puși mereu în primele rânduri de atac.

3. În aceeași zi de 14 maiu 1912 s'a ținut o ședință festivă la sediu, orele 8 seara, când pe lângă imnurile ce s'au intonat, s'a cetit și istoricul răpirii Basarabiei.

4. S'a arborat pe edificiul Institutului drapelul național în doliu timp de 15 zile, adecă dela 14 până la 28 maiu inclusiv.

În toate zilele doliului dela 14—28 maiu inclusiv, de două ori pe zi, — dimineața și sara s'a înălțat către bunul și milostivul Dumnezeu o rugăciune specială întocmită, având de bază textul biblic și cu referire la actul răpirii Basarabiei și la suferințele Moldovenilor de acolo.

6. În toate zilele doliului dela 14—28 maiu inclusiv, toți membrii au purtat în permanență cocarda îndoliată.

Rugăciune

Înălțată de membri în toate zilele doliului ținut pentru dureroasa aniversare a împlinirii unui veac dela răpirea Basarabiei, începând de luni sărbătoarea sfintei Treimi 14 maiu 1912 și până la 28 aceeași lună inclusiv.

Doamne al puterilor, Dumnezeu părinților noștri, caută cu milă spre noi din cerul cel sfânt al Tău și ascultă smerita ruga noastră, cari ca și vechiul Israil la râul Vavilonului, stăm și plângem aducându-ne aminte de Sionul strămoșesc. (Ps. 136, 1).

Că doară Tu, Doamne: — Via din Egipt o ai mutat, gonit-ai neamurile și o ai răsădit pe ea. Cale ai făcut înaintea ei și ai răsădit rădăcinile ei și au umplut pământul. Acoperit-a munții umbra ei și mlădițele ei cedrii lui Dumnezeu. Intinsu-și-a vițele sale până la mare și până la râuri odraselele sale. (Ps 79, 10—2).

Însă: turburatu-s'au neamurile, plecatu-s'au împărățiile, dat-a glasul său cel prea înalt, clătitu-s'a pământul. (Ps. 45, 6)

Atunci s'a surpat gardul viei Tale, și ai îngăduit de o a strică pe ea vierul din pădure și porcul sălbatic o a păscut pe ea. (Ps. 79, 9—14).

Venit-au neamurile întru moștenirea Ta, spurcat-au sfântă biserica Ta. (Ps. 78, 1).

Și Doamne, nu cu solia lor, cei ce ne-au robit pe noi au moștenit pământul nostru, viaa sădită și

răsădită de Tine, (Ps. 43, 4) ci au chinuit nedreptate, zămislit-au durere și au născut fărădelege. (Ps. 7, 15).

Adu-Ți aminte Doamne, ce s'a făcut nouă, privește și vezi că moștenirea noastră s'a mutat la cei străini, casele noastre la cei din afară. (Plângerea lui Ieremia, 5, 1—2).

Pus-au stărvurile robilor tăi mâncare posesorilor ceriului; — trupurile celor curioși ai tăi fiarele pământului; — vărsat-au sângele lor ca apa și nu eră cine să-i îngroape. (Ps. 78, 2—4).

Făcutu-s'au lacrimile noastre pâne ziua și noaptea, că s'a plecat în țărână sufletul nostru, lipitu-s'a de pământ pântecelul nostru. (Ps. 79, 6). Că cei ce ne-au robit pe noi, ne-au săturat de amărăciune, îmbătatu-ne-au de fiere și au scos cu număr dinții noștri, hrănitu-ne-au cu cenușă. (Plângerea lui Ieremia 2, 11).

Ostenit-am intru suspinul nostru, spălat-am în toate nopțile patul nostru, cu lacrimile noastre așternutul nostru l-am udat. (Ps. 6, 7). Sfârșitu-s'au în lacrimi ochii noștri; — turburatu-s'a inima noastră; vărsatu-s'a în pământ viața noastră pentru sdrobirea feței poporului nostru, când muriau fără de număr cei tari ai noștri, (Plâng. lui Ieremia 2, 11), duși de parte în țări necunoscute și puși în fața tunetului, ca niște oi spre junghiere și ca niște miei, cari nu și deschid gura împotriva celor ce-i junghia pe ei. (Isaia 53, 7)*)

Hrăni-ne-vei pe noi cu pâne de lacrimi și ne vei adăpa pe noi cu lacrimi intru măsură? (Ps. 41, 4, 27, 43).

Că iată: cei ce ne-au smuls pe noi dela sânul maicei noastre, ne-au pus mai jos decât toate neamurile pământului și ne silesc pe noi se cântăm cântarea Ta în graiul lor. Socotiți suntem cu cei fără de lege dacă și numai în taină, îndrăsnim să Te laudăm în graiul părinților noștri**).

Cum vom cânta cântarea Domnului în grai străin ca într'un pământ străin și cum să ne lăpădam de limba părinților noștri?... (Ps. 136, 4).

In altă limbă vom cânta

Când noi limba ne-om uita

*) Numai în războiul ruso-japonez din urmă au fost duși în Manguria după unii peste 12.000 de basarabeni, iar după alții peste 14.000, și numai la Liao-Jang au pierit peste 5000 de bravi moldoveni, puși fiind în primele rânduri de atac. Regimentele „Minsky“ și „Wolinsky“ s'au întors în Basarabia numai cu câte câțiva ostași, restul tot fiind pus în continuu în primele rânduri de bătaie, a fost nimicit!

***) Pe întreg teritoriul Basarabiei, dela răpire și până în ziua de azi, nu a fost permisă cultivarea limbei românești: — nu a existat și nu există absolut nici un fel de școală românească nici la sate, nici la târguri, pe nicăiri!... Mai mult: — toate neamurile străine din Rusia: Evreii, Tătarii, — Finlandezii, Circazienii, Polonii, etc. au voie pe lângă școli, să se închine lui Dumnezeu în biserică și în limba lor maternă, numai fraților moldoveni basarabeni este cu desăvârșire prohibit, nu numai în Basarabia, ci și în interiorul Rusiei, de unde, dislocați dela vetrele lor, și s'au așezat, formând sate întregi, ce se înșiră până la Caucaz și în celelalte direcțiuni ale Rusiei. În cele trei județe ale Basarabiei de sud (Ismail, Boagrad și Cahul), când au fost reocupate în 1878 de Ruși, primul ucaz imperial s'a referit la obligațiunea preoților români ca să învețe în trei ani și să officieze în biserică rusește, sub sancțiunea dictaturei lor. Acei dintre dâșii cari nu s'au supus, ori n'au putut să se supună din cauza bătrâneței, sau în decursul vremii, mânați de dragul limbei lor, au îndrăznit să officieze vreodată românește în biserică, pur și simplu au fost suprimați!... Despre unii dintre acei nefericiți nici până în ziua de azi nu se știe ce s'au făcut!...

Numai la cimitir, acolo sub cer liber, la groapa mortului, și după inzistența familiei, dacă vre-odată mai îndrăznește preotul, ca să zică cu jumătate gura acel singur și atât de dureros **Vecinica pomenire**, în românește!... Alțeva absolut nimic!...

Când va crește grâu'n tindă
Și-a ajunge până'n grindă!

Atunci... dar nici atunci!!!...

De te vom uita o! dulce grai românesc, uitată să fie dreapta noastră: — Să se lipească limba noastră de grumazul nostru: ca muși să rămânem în veacul veacului... acasă și răs vecinilor noștri!... (Ps. 136, 5—6).

Doamne astăzi când 100 de ani se împlinesc dela robia noastră, veac de jale, de ocară și dureri, mai lung decât toate veacurile, zice-vom oare și noi ca vechiul Israil: — Fata Vavilonului ticăloasă, fericit cel ce va apuca pruncii tăi și-i va lovi cu capul de piatră și va răsplăti ție răsplătirea ta, care ai răsplătit nouă? Ps. 136, 8, 9).

Nu Părinte bune, nu!.. Dimpotrivă cu umiliță cădem înaintea Ta și din adâncul inimei Te rugăm: — Să nu biruiască dreptatea ci mila Ta: — să nu apese din nou mâna Ta asupra celor ce ne nedreptățesc pe noi: — ci Tu Doamne, Dumnezeuul părinților noștri, îndură-Te către noi, ridică păharul amărăciunii deasupra noastră, întoarceți fața Ta spre noi și ne înouăază inima cu roaua bunătății Tale: iar pe vrăjmașii noștri iartă-i și în bunătatea Ta nemăsurată luminează-i, povățuește-i, ca să plinească voia Ta cea sfântă și viia Ta să o întregească așa precum ai răsădit-o Tu!

Așa atotputernice Doamne, Te rugăm ferbinte, caută cu părinteasca dragoste din cer și vezi și cercetează viia aceasta și o săvârșește pe ea, pe care a zidit-o dreapta Ta. Amin! (Ps. 79, 15, 16).

Aviz.

(Dela școala comercială din Brașov.)

Anul școlar 1912|13 se va începe la 1-a Septembrie v. 1912. Înscrierile se fac de Direcțiune în zilele de 1, 2 și 3 Septembrie v.

Pentru a se împiedeca o aglomerare prea mare de elevi în clasa I-a comercială și a se putea face o selecțiune mai bună a lor, conferința a adus următoarea hotărâre:

1. Prenotările pentru înscriere în clasa I. comercială să se facă în fiecare an prin adresă în scris până în 15 August st. v. la Direcțiune.

2. Lista celor prenotați să se pertracteze în conferința de începere a anului școlar, în care se va decide eventuala primire sau respingere.

3. Sub nici o împrejurare să nu se primească în clasa I. comercială un număr mai mare de elevi, decât cel admis de regulament, adică 40 de elevi.

4. Cei insinuați până la terminul fixat în punctul prim, precum și ceice nu vor prezenta la insinuare atestatele cuvenite, pot fi primiți la școală numai în cazuri de tot excepționale.

În clasa primă pot fi primiți numai acei elevi, cari au absolvat cu succes și pot produce atestat de trecere din clasa IV. gimnazială, reală s'au civilă, dela o școală publică. La înscrierea tuturor se cere atestat școlar și atestat de botez.

Examenele supletorii și de emendare se vor ține în 1 și 3 Septembrie v. Cei ce vor întârziă atât dela acest examen, cât și dela înscriere, pot fi admiși numai dacă vor dovedi cu certificate demne de credință cauza întârzierii. Examenele de privațiști se vor

ține în 3 Septembrie v. Aceștia au încă a se însinua în persoană la Direcțiune cel mult până la 1 Sept. v. 1912.

A). Didactru și taxe școlare.

§ 1. Fiecare elev primit la școala comercială superioară gr.-or. română plătește la prima înscriere o taxă de înscriere de 8 K.

§ 2. Didactrul anual pentru fiecare clasă e de câte 60 de K. de elev.

§ 3. Fiecare elev plătește pentru fondul de penziune al profesorilor anual câte 10 K.

§ 4. Pentru amortizarea edificiului școlar se plătesc anual câte 20 K taxă edilă din partea fiecărui elev.

§ 5. Elevii de confesiuni streine decât cea greco-orientală și greco-catolică română, precum și cei din țări străine, plătesc taxele înșirate mai sus duple.

§ 6. La înscriere fiecare elev e dator a mai plăti următoarele taxe și competențe în sumă întreagă:

- a) 3 K. pentru certificatul școlar.
- b) 1 K. pentru biblioteca profesorală și școlară.
- c) 1 K. pentru anuarul școlii.
- d) 2 K. pentru societatea de lectură.
- e) 6 K. taxă de excursiuni și alte cheltuieli școlare.
- f) 4 K. pentru mijloace de învățământ și mobilier.
- g) 50 bani pentru locul de patinat.

Dela plățirea acestor taxe nu poate fi scutit nici un elev sub nici un titlu.

§ 7. Toate taxele să plătesc direct la Eforia școlară și direcțiunea are dreptul a primi și înscrie în școală numai pe acei elevi, cari aduc bilet de îndreptărire la înscriere dela Eforia școlară.

§ 8. Scutirea de taxele înșirate în paragrafii precedenți o face Eforia școlară.

B). Taxe de examene.

§ 11. Examenle de primire și examenle de clasă sunt libere de taxă.

§ 12. La examenle de clasă private, din câte un singur obiect, se plătește o taxă de 6 K. de fiecare obiect, care revine profesorului examinator din obiectul respectiv, plus taxa de K. 14'30 pentru director și certificatul școlar.

§ 13. Privatistii plătesc pentru fiecare examen de clasă toate taxele înșirate în acești paragrafi, plus taxa de examen de K. 80 și taxa de certificat de K. 2'30.

§ 14. La examenle de diferență nu se plătește didactru, ci o taxă de examen de K. 1'20 și K. 2'30 pentru testimoniul de clasă.

§ 15. Absolvenții școlii au a plăti deodată cu înaintarea cererii pentru examenul de maturitate o taxă de examen de 20 K. taxă de testimoniu de maturitate 6 K. și taxă pentru caiete de maturitate 3 K.

La examenle din câte unul sau două obiecte, precum și la repetirea examenului întreg, se plătește taxa de 20 K. și caietele.

§ 16. Nimeni nu poate fi scutit de achitarea taxelor înșirate în §§ 12, 13 14, ci ele trebuiesc achitate complet deodată cu înaintarea cererii concesiunii de examen. La caz de respingere a cererii, taxele plătite se restituie petentului. Dacă însă petentul nu se supune la examen la terminul fixat din orice cauză, pierde taxele plătite.

§ 18. Elevii de confesiuni streine decât cea greco-orientală și greco-catolică română, precum și cei din țări streine, plătesc taxele de examene duple.

C. Taxe de certificate școlare.

§ 19. Libere de taxe sunt numai conduitele semestrale și certificatele școlarii ordinari dela finea anului.

§ 20. Oricare alte certificate sunt supuse la taxe și anume:

a) Certificatul anual sau semestral de pe unul din cei 3 ani ultimi costă 2 K. plus timbru 30 bani.

b) Certificat de frecventare, de moralitate etc. costă 1 K. plus timbru 30 bani.

c) Extras de pe certificatul de maturitate costă 5 K. plus timbru 1 K.

d) Certificate speciale de altă natură costă 5 K. plus timbru 1 K.

§ 21. Dacă certificatul cerut e mai vechiu ca de pe cei trei ani din urmă, taxa se plătește indoit.

22. Toți ceilalți elevi, cari voesc să fie scutiți de didactru, vor înaintă până cel mai târziu în 30 Septembrie v. pentru semestrul I. și până cel mai târziu în 28 Februarie v. pentru semestrul II., direct la Eforia școlară, petițiuni speciale inzestrate cu atestat de paupertate, respective în caz de avere cu extras dela cartea funduară și cu testimoniul sau conduita școlară. Petițiunile înaintate după aceste termene nu se vor lua în considerare. Acei școlarii, cari n'au din studii cel puțin nota „bine“ și moralitatea „bună“, nu vor fi scutiți de didactru.

§ 3. Scutiri se pot face absolut numai dela plățirea didactrului școlar. Celelalte taxe sunt obligați să le plătească toți școlarii fără deosebire și dela plățirea acelora nu poate fi nimenea dispensat sub nici o împrejurare.

§ 24. Didactrul și taxele școlare arătate se achită la cassa Eforiei școlare în chipul următor:

1. Până la 5 Septembrie v. toate taxele laterale; fără plățirea cel puțin a acestor taxe nici un elev nu va fi înscris.

2. Jumătate din suma didactrului se va plăti până cel mai târziu la 31 Decembrie v.

3. A două jumătate a didactrului se va plăti până cel mai târziu la 31 Martie v.

Acei școlarii, cari nu vor achită didactrul până la terminle arătate, vor fi îndepărtați din institut și despre această îndepărtare va fi încunoștințat părintele, tutorul sau îngrijitorul respectivului elev. Restanțe sau amânări de plată nu se admit

*

Fiecare elev e dator a avea la începutul anului școlar toate cărțile necesare nouă și în bună stare, deoarece legile școlare opresc traficul de cărți și recvizite și folosirea de cărți vechi și necorăspunzătoare. Cărțile vor purtă viza institutului alătura cu numele elevului.

Chipiul și uniforma proprie a școlii comerciale se recomandă a se procură dejă în primele zile de școală și se impune în mod obligatoriu tuturor elevilor din școala comercială. Pentru orice informațiuni mai detaliate părinții și tutorii școlarii să se adreseze la Direcțiune.

Direcțiunea școlii comerciale sup.
gr.-or. rom. din Brașov.

Nr. 4077/1912.

Spre știre și orientare.

Aducem la cunoștința preoțimei și învățătorimeii noastre, precum și tuturor celor interesați, că Regulamentul congresual pentru procedura disciplinară s'a retipărit în ediție nouă și se poate procura dela cancelaria Prea Veneratului Consistor metropolitan pe lângă depunerea prețului fixat de 20 fileri pentru I. exemplar.

Arad, la 6/19 iulie 1912.

*Consistorul gr.-or. rom.
din Arad.*

Nr. 2326/1912.

Ezarindare de pământ.

Consistorul gr.-or. român din Arad aduce la cunoștință publică și prin aceasta pofteste pe toți aceia, cari doresc a lua în arindă dominiul fundațiunii **Teodor Papp** din *Checheș* (protoprezbiteratul Belințului) constător din 1109 iug. cat. 88□ pământ arător, livezi, izlaz și tirsele, — să înainteze până la 7/20 august 1912 la acel Consistor oferte în scris, în care să espună cu cifre și litere suma de arindă ce o oferă la an, să declare că cunosc condițiunile speciale de erarindare și le primesc în întreg conținutul lor și să indice datul și numărul cvitei dela cassa konzistorială despre vadiul depus în sumă de 1000 cor.

Ezarindarea să face pe un period de șasă ani economici conzecutivi computați dela 1 octomvrie 1912.

Condițiunile speciale de ezarindare se pot vedeă atât în cancelaria Consistorului gr.-or. român din Arad, cât și la oficiile protopopești din Belinț și Lipova și la oficiile parohiale din *Checheș* și *Temesszékás*.

*Consistorul gr.-or. rom.
din Arad.*

Anunț!

Direcțiunea institutului ped. gr.-or. român din Arad aduce la cunoștința publică, că cu datul de 20 iunie (3 iulie) a. c. și sub Nr. 10/911/12 a liberat duplicat de pe atestatul de examen de cvalificațiune învățătorească învățătorului **Mihaiu Petroviciu** născut la 19 maiu 1872.

Arad, 20 iunie (3 iulie) 1912.

Roman Ciorogariu,
director.

Dela „Asociațiune“.**Concurs.**

Comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ publică concurs, cu termenul de 31 Decemvrie n. a. c. pentru o lucrare *contra emigrării poporului nostru în America*, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Lucrarea va aveasă fie scrisă în stil popular, arătându-se în ea toate primejdiile la cari sunt espuși

emigranții, și pagubele materiale și morale ale celor rămași acasă.

2. Să se arete mai departe, cum cei siliți de împrejurări a emigră s'ar puteă feri de primejdiile, ce-i amenință, și și-ar puteă păstră sănătatea trupească și sufletească, folosindu-și în acelaș timp munca lor în modul lor cel mai avantajios și păstrându-și legăturile cu cei de acasă.

3. Să se arete căile și mijloacele de-ași îmbunătăți oamenii nostri starea lor materială și a-și desvoltă puterea morală aici, fără de a mai emigră.

Cea mai bună lucrare, cuprinzând materialul pentru 4 coale de tipar (formatul Bibliotecii populare a „Asociațiunii“) va fi premiată cu premiul de cor. 100. — pus la dispoziție din partea dlui *Ioan Pop*, preot greco-catolic, român în *Aurora Ill.* (Statele Unite) și se va publica în această bibliotecă în cursul anului viitor (1913).

Autorii să-și deă numele într'un plic închis, prevăzut cu motto, trimitând, în chipul acesta, lucrările lor anonim.

Fiind lucrarea aceasta de o deosebită importanță pentru viitorul poporului nostru, rugăm cu toată insistența pe domnii preoți, reînțorși din America, și pe cei ce trăesc acum acolo, să-și ia sarcina de a da în mâna țaranului nostru o lucrare în adevăr bună și folositoare.

Sibiu, în 25 Iulie n. 1912.

prezidentul „Asociațiunii“
Andrei Bârseanu.

CRONICA.

Ce este aceasta? Ni se spune că părintele episcop **Radu** a distins cu brâu roșu pe toți preoții gr. cat. cari trec cu parohiile lor în dieceza maghiară de *Hajdu-Dorog*. Este trecerea aceasta act de bucurie ori de jale? Socotim că se potrivea mai bine brâul roșu la jalea ce se simte în afară de aula episcopescă din *Beiuș*.

O nouă grupă de excursioniști, a găzduit semina-riul nostru de joi până vineri la ameazi. De astădată au fost absolvenții liceului din *Peatra-neamț* cu 3 profesori împreună cu doamnele lor.

Recolta anului 1911 în România. După „Buletinul statistic al României în 1911, valoarea totală a tuturor produselor agricole s'a ridicat la suma de 1,394,149.950 lei. Această valoare întrece pe cea a anului precedent cu suma de 79 milioane și jumătate, cu toate că recolta din acel an — 1910 — a fost cea mai ridicată din câte a văzut România până la acea dată. Comparația cifrele următoare ne arată rezultatele excepționale ce au fost înregistrate în 1911.

Anul	Val. totală	Val. mijl. pe hect.
1906	1,214,419.621	196.78 lei
1907	743,563.696	131.79 lei
1908	958,318.184	160.35 lei
1909	1,055,671.115	177.29 lei
1910	1,304,603.855	216.13 lei
1911	1,394,149.950	231.54 lei

Din aceste cifre se poate vedeă — cu excepția anilor 1907—1908 — o progresiune constantă a valorii produselor agricole ale României.

În anul 1907 — se știe că România a fost bătută de regretabilele mișcări populare cari s'a tradus printr'un deficit al recoltei.

În anul următor situația a început să se amelioreze dar cu greu. Abia în anul 1909 s'au reluat firul normal în producția agricolă a României.

Poșta Redacției.

Păr. Nestor Porumb. Foarte bine, dar noi cu foaia oficioasă nu putem deschide discuțiune asupra actelor oficioase, ci ar fi bine ca propunerile Sfinției voastre să le înaintați consistoarelor cari bucuros ascultă propunerile obiective și le și acceptează dacă sunt realizabile. Adresați-vă dar la consistoare direct.

Concurs.

Pentru îndeplinirea parohiei de **clasa a III-a Tărcăița** (Tarkányka) se publică concurs cu **30 zile** termen de alegere, calculat dela prima publicare în foaia oficioasă: „Biserica și Școala“.

Emolumentele: 10 cubule bucate, solvite; din venitele morilor bisericesti, — parte grâu, parte cucuruz, — 160 cor. bani gata. — Stolele îndatinate. Intregire dela stat.

De locuință se va îngriji cel ales.

Cererile de concurs, adresate comitetului parohial, sunt a se subșterne la oficiul protopresbiteral din **Vaşcău**, iar recurenții au să se prezinte în biserică parohială pentru a-și arăta desteritatea în celea rituale.

Tărcăița, la 12 Aprilie 1912.

Comitetul parohial.

Cu consenzul meu: *A. P. Deseanu*, ppresbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresți vacante din comuna **Tilecuș**, protopresbiteratul Peștesului, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumente: 1. În bani gata, neporțiat pe popor: 640 cor.

2. Ajutorul dela stat, votat deja 360 cor.

3. Cărtir liber și grădină de legume.

4. Cinci cară de lemne (crengi) pentru învățător.

5. Stolele cantonale: mormântare mare 1 cor., mică 40 fil. liturgie privată 1 cor., cununie 1 cor., în urma acestora e obligat să conducă și cantoratul, fără altă remunerațiune.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită, rugărilor subșcrisului, în Mielegd, sub durata concursului, având cu 8 zile mai înainte a se prezenta în Tilecuș, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Tilecuș, 8/21 Iulie 1912.

Vasilie Chirila,
preș. com. par.

Georgiu Baciu,
not. com. par.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu*, protopop inspector școlar.

—□—

1—3

Nr. 392/1912.

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresți vacantă din **F.-Giriș** (Feketegyörös) se publică concurs cu termen de alegere la **30 zile** dela prima publicare. Emolumentele sunt:

1. Bani în numărariu 240 cor.
2. Pământ arătoriu patru jugăre 140 cor.
3. Competința de pașunat 6 jugh. catastr. 96 cor.
4. Bucate 20 cubule $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucuruz 240 cor.
5. În loc de lemne, în bani 120 cor.
6. Stolele cantonale 100 cor.
7. Locuință acomodată cu grădină 100 cor.

Reflectanți, recursele lor adresate comitetului parohial au a le înainta subșcrisului protopop, având până la alegere a-se prezenta la sf. biserică pentru a-și dovedi desteritatea în tipic și'n cântări.

Dat din ședința comitetului parohial ținută în F.-Giriș la 15/28 Iulie 1912.

Petru Serbu,

protopop, președintele com parohial

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresți din **Pobda** (protoprezbiteratul Timișorii) se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 1. Salar fundamental în număr 1000 coroane; 2. Locuință în natură cu grădină de legumi de $\frac{1}{4}$ jugăr; 3. Pentru scripturistică 6 cor. iar pentru conferință 22 coroane; 4. Dela înmormântări de ori-ce categorii unde va fi poftit 1 coroană, iar dela parastase când va fi poftit 40 fileri; 5. Cvinevenalele se vor cere dela stat. De curățirea locuinței învățătorului (din lăuntru și din afară) se va îngriji alesul. Alesul conform Regulamentului pentru organizarea învățământului va avea să provadă fără altă remunerație cantoratul în sf. biserică la toate ceremoniile obveniende; să conducă elevii în dumineci și sărbători la sf. biserică cu cari să cânte răspunsurile liturgice; și să țină prelegeri cu elevii de repetițiune. Vor fi preferiți acei cari vor dovedi că știu conduce cor vocal. Pentru instruirea și conducerea corului se asigură alesului remunerația prescrisă.

Recursele ajustate cu documentele prescise sunt a se trimite la P. On. oficiu protopresbiteral în Timișoara, iar reflectanții au să se prezinte în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

Cu consenzul protoprezbiteral: *Dr. Tr. Putici*, inspector de școale.

—□—

2—3

Prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela întâia publicare în foaia diecezană „Biserica și Școala“ pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresți dela școala română gr.-ort. din **Sarafola** (Sárafalva) ppresbiteratul B.-Comloș.

Emolumentele anuale sunt: Salar fundamental 1000 cor. 2. Cvinevenalele prescise de lege. 3. Pentru scripturistică 10 cor. 4. Pentru conferință când va participa 10 cor. 5. Cortel constător din 3 odăi padimente, cuină, apoi grajd, grădina dela cortel. 6. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor., — ori va fi dus mortul în biserică ori nu.

Dările publice pentru beneficiu și grădină le va solvi cel ales din al său. De încălzirea și curățirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericască. De curățirea și ținerea în ordina a locuinței învățătoresți pe din lăuntru se va îngriji alesul. Alesul e îndatorat a prestă serviciul cantorat atât încât și afară de biserică, să conducă strana stângă, să instrueze elevii în cântările bisericesti, să-i conducă regulat în dumineci și sărbători și cu alte ocaziuni după uzul local fără altă remunerațiune la sfta biserică.

Recurenții sunt îndatorați, ca în termenul concursual să se prezinte în vre-o duminică în sfânta biserică, spre a-și arăta desteritate în cant și tipic. Recursele ajustate conform regulamentului din vigoare sunt a se trimite Prea On. oficiu protopresbiteral gr.-or. român în Nagykömlös (B. Comloș).

Din ședința comitetului par. gr.-or. român din Sarafola ținută la 10/23 iulie 1912.

Ștefan Chita,
preș. com. par.

În conțelegere cu: *Mihaiu Păcățian,* protopop.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala gr.-or. română din **Suiug** protopopiatul Orăzii-mari, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 1. Bani gata 600 coroane. 2. Cvarțir liber cu intravilan de $\frac{1}{4}$ jugăr. 3. Stolele cantoralii și anume dela cununii 1 coroană, dela înmormântări mari 2 coroane, dela înmormântări mici 1 coroană.

Întregirea salariului conform legii precum și eventualele cvincvenale se vor cere dela stat.

Alesul învățător e obligat a prevedea cantoratul în și afară de biserică, și a instrua școlarii în cântări și ceremoniile bisericesti fără altă remunerațiune.

Reflectanții în termen legal au a-și înainta recursurile ajustate conform regulamentului în vigoare P. On. oficiu protopopesc gr.-or. român în Oradea-mare, și în vre-o duminică ori sârbătoare au să se prezinte în sfânta biserică din Suiug, pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Toma Pacala,* protopop inspector școlar.

—□— 2—3

În temeiul deciziei onoratului Senat al fundațiunei **Zsiga** Nr. VII/1912 dto 8/21 Iulie a. c. se publică concurs pentru 3 (trei) locuri vacante în internatul fundațional din Oradea-mare.

La beneficiul acesta pot reflecta tineri (studenți) români de religiunea gr.-or., cari cu începere din 1 septembrie a. c. vor cerceta vre-una din școlile medii (gimnaziu, reale, civile sau comerciale) din Oradea-mare. Petițiunile însoțite de: 1. Estras de botez. 2. Testimoniu școlar din anul 1911/12. 3. Atestat de paupertate și 4. Atestat de vaccinare, se vor înainta pe adresă subsemnatului președinte până în **2/15 august a. c.**

Tot până la termenul acesta își vor înainta rugărilor ajustate cu testimoniul școlar ultim și acei elevi români gr.-or., cari pentru anul școlar 1912/13 doresc să fie primiți în internatul f. Zsiga cu taxa prescrișă pentru întreținere. Se notează, că taxa anuală este de 500 coroane (+ 10 cor. taxa medicală), care se poate achita deodată sau 4 rate trilonare anticipative.

Oradea-mare, din ședința senatului fundațional, ținută la 8/21 iulie 1912.

Toma Pacala, protopresbiterul Orăzii-mari președintele senatului

Georgiu Tulbure, asesor ref. consistorial rectorul internatului și not. sen.

—□— 2—3

Concursul publicat în Nrii 12, 13 și 14 ai organului diecezan „Biserica și Școala“ din anul 1912 pentru îndeplinirea capelăniei temporale pe lângă ambii preoți din **St. Mihaiul-român** (Begaszentmihály pprebiteratul Timișorii), din lipsa de reflectanți cu ecalifi-

cațiunea regulamentară pentru parohii de clasa primă, se repește cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia diecezană pe lângă acelaș beneficiu precizat și cu admiterea d'astădată la concurs și a recurenților cu ecalificația prescrișă pentru parohii de clasa a doua. Toate celelalte condițiuni se susțin neschimbat.

Comitetul parohial.

Cu consenzul pprezb.: *Dr. Tr. Putici,*

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresți vacante din protopopiatul Beliului se publică concurs cu termen de alegere de **30 zile** dela prima publicare.

1. **Craiova** salar în bani: 300 cor. 4 jugh. pământ: 70 cor. 12 cub. bucate: 144 cor. 8 stângini de lemne: 80 cor.

2. **Dumbrăvița de codru:** 500 cor. în bani gata.

3. **Groși Bârzești** în bani: 88 cor. 15 $\frac{1}{2}$ finice bucate: 186 cor. 8 orjii de lemne: 80 cor.

4. **Călăce** în bani: 600 cor.

5. **Mărăuș-Săcaci** în bani: 222 cor. 16 cub. bucate: 192 cor. 1 Hl. păsulă și câte 100 porții de fân și pae, 8 stângini de lemne: 80 cor.

Buiș sâmiclăuș în bani: 600 cor.

7. **Suplac:** 300 cor. în bani, 12 cubule bucate: 144 cor. 6 orjii lemne: 60 cor.

8. **Susag-Tâlmăci** în bani: 400 cor. 20 cubule bucate: 240 cor.

9. **Ursad:** 100 cor.

10. **Orvișiu de beiuș:** 500 cor.

Cătră aceste beneficii să adaugă și stolele cantorale îndătinute, locuințe acomodate cu grădini. Din lemne se vor încălzi și salele de învățământ. Pentru întregirea salarelor și cvincvenalelor, se va recurge la stat.

Reflectanții au a se prezenta la sf. biserici din comunele unde voesc a recurge pentru a-și dovedi desteritatea în tipic și'n cântări, iar recursurile instruite conform prescrișelor § 58. din Regulam. școlariu, au a le înainta la subscrisul în Feketegyörös.

Pentru comitetele parohiale.

Petru Serbu, protopop.

—□—

2—3 gr

Nr. 425/1912.

Pentru îndeplinirea stațiunilor învățătoresți din: **Minead, Roșia, Slatina, Susani și Văsoaia** se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“ pe lângă următoarele venite și condițiuni:

1. **Minead,** 1. În bani gata 200 cor. 2. 4 Hl. cucuruz. 3. Scripturistica 5 cor. 4. Conferința 6 cor. 5. 24 metri de lemne a 5 cor. din jumătate compete învățătorului, iar jumătate salei de învățământ. 6. Cvarțir și grădină.

2. **Roșia (Borosrosa),** 1. Salar în bani din cassa culturală 362 cor. 2. Întregirea dela stat 400 cor. care e dejă în curgere. 3. 6 Hl. grâu 78 cor. 4. 6 Hl. cucuruz 60 cor. 5. Venit cantoral computat în 4 cor. 6. Pentru învățător 16 m. lemne 96 cor. iar pentru sala de învățământ 8 m. lemne. 7. Pentru conferință 12 cor. 8. Pentru scripturistica 6 cor. 9. Cvincvenalele prescrișe de lege se vor cere dela stat, după serviciu de 5 ani în comuna aceasta. Locuință, 2 chilii, grajd și grădină.

3. **Slatina,** 1. În bani gata 200 cor. 2. Pământ învățătoresc 6 cor. 3. 10 Hl. bucate parte grâu parte cucuruz, 130 cor. 4. 24 metri de lemne 120 cor. 5. Desdaunare pentru teritorul ce-l ocupă în grădină

școalei colna mașinei de călcat a unui consorțiu 5 cor. 6. Conferința 10 cor. 7. Scripturistica 10 cor. 8. Cvartir și grădină computată în 50 cor.

4. **Susani**, 1. În bani gata 160 cor. 2. 6 Hl. cereale parte grâu parte cucuruz, 60 litre păsulă. 3. 5 stângini de lemne 100 cor. 4. Conferința 6 cor. 5. Scripturistica 5 cor. 6. Cvartir și grădină.

5. **Văsoaia**, 1. În bani gata 687 cor. 2. 12 Hl. bucate parte grâu parte cucuruz 138 cor. 3. $\frac{1}{2}$ sesiune pământ 50 cor. 4. 8 stângini de lemne pentru învățator și școală 192 cor. 5. Conferința 12 cor. 6. Scripturistica 8 cor. 7. Venite stolare 5 cor. Cvartir și grădină computată în 40 cor.

La stațiunile înșirate mai sus vor putea în lipsa de învățatori (parte bărbătească) competi și învățătoare (parte femeiască) și eventual vor putea fi alese. În ori care din aceste stațiuni alegându-l va avea să se îngrijească și de cantorat fără altă remunerațiune și să conducă școlarii duminica și în sărbători la sf. biserică. La toate stațiunile înșirate este asigurat respective se va asigura eventualul ajutor dela stat respective cvinvenalele recerute. De curatoratul salelor de învățământ tăerea lemnelor pentru școală, să va îngriji respectiva comună bisericască. Comunei bisericăști îi stă în drept a răscumpăra naturalele de bucate și lemne în bani dupăcum sunt prețuite în concurs. Doritorii de a ocupa vre-una din stațiunile de sus recursele adresate respectivului comitet parohial și ajustate cu documentele prescise, vor avea a le subșterne P. O. Oficiu pprezbiteral din Buteni (Körösbökény com. Arad) până la **30 zile** după publicarea acestui concurs, având a se prezenta în careva duminică ori sărbătoare în sf. biserică din comuna în care a recurs spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Körösbökény (Buteni la 2/15 iulie 1912.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu adm. ppsc *Iuliu Bodea*, insp. școl. —□— 3—3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa III-a **Corbești** (Hollószeg) protopopiatul Beiuș se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare pe lângă următoarele emolumente: 1. Casa parohială cu intravilanul și apartamentele. 2. Pământ arător și fâneațe 12 jughere. 3. Dela fiecare număr de casă (100 nre) 1 brădie cucuruz sfărmat ori 1 cor. 20 fil. și una zi de lucru cu mâna ori 40 fil. răscumpărare apoi 10 pluguri pe an. 4. Stolele uzuat; dela botez 1 cor., dela îngropăciune mică 2 cor., dela mare 6, 8 ori mai mult după stare, evangelia lui Lazar 2 coroane.

Alesul ca și catihet la școală primește dela stat onorar 80 cor. la an. Intregire dela stat. Contribuțiunea erarială o va solvi alesul preot. Pentru câte vite are primește pășunat gratis.

Doritorii de a ocupa această parohie să se prezinte la sf. biserică spre a se recomanda poporenilor și să-și înainteze recursul oficiului ppopese instruit regulamentar.

Pentru comitet.

Dr. V. Fildan adm. ppsc.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc-cantorat dela școala conf. gr.-or. rom. din **Slatina-mureșană** (Marossalatna) prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan.

Salarul învățătoresc este: 1. Bani gata cor. 482. 2. 18 jughere pământ, a cărui venit anual să prețuiește 120 cor. 3. Locuință în natură cu 2 odăi, cuină, cămară și supraedificate. 4. Grădină de legume. 5. Spese de conferințe 20 cor. 6. Scripturistica 10 cor. 7. Formulație 12 cor. 8. Lemne pentru încălzirea salei de învățământ și a locuinței învățătoarești după trebuințe. 9. Dela înmormântări, unde va fi poftit, fără liturgie 1 cor., cu liturgie 2 cor. 10. Dela parastas 50 fil.

Intregirea salarului la 1000 cor., precum și cvinvenalele s'au cerut dela stat. Alesul e îndatorat a prevedea cantoratul în și afară de biserică, precum și a instrui școlarii în cântările și ceremoniile bisericăști.

Se obsearvă, că podul deasupra salei de învățământ se rezervă pentru păstrarea bucatelor fondului parohial, până când se va zidi local corăspunzător pentru acest scop.

Recursele ajustate conform Regulamentului și ordinelor în vigoare să se susțearnă P. On. Oficiu protopresbiteral în Maria-radna, iar recurenții să se prezinte în sfta biserică din Slatina-mureșană, pentru a-și arăta desteritatea cantorală.

Slatina-mureșană, la 17/30 iunie 1912.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Procopiu Givulescu*, protopresbiter, inspector școlar.

—□—

3—3 gr.

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala conf. din **Pocioveliște** (Pócsfalva) se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare pe lângă următoarea dotațiune: în bani gata dela parohie: 280 cor.; venite cantorale: 32 cor.; din arânda pământului cantoral: 200 cor.; relut de lemne 72 cor. scripturistica 10 cor.; spese de conferințe 12 cor. întregire dela stat 400 cor. și cvinvenalele scadente; cvartir cu 2 chilii, cuină, cămară șcl. Recursele instruite în senz regulamentar și adresate comitetului parohial sunt a se înainta oficiului ppsc concernent, iar recurenții se vor prezenta în vre-o duminică ori sărbătoare la sf. biserică spre a se face cunoscut poporului.

Pentru comitetul parohial.

Dr. Victor Fildan adm. ppsc.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din comuna **Petreasa** (Gyepüsolymos) protopopiatul Beiuș, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare. Emolumentele încopciate cu această stațiune sunt: 1. În bani numărari solviți anticipative în rate treilunari 550 cor. dela comuna bisericască. 2. Venite cantorale 50 cor. 3. Pentru conferințe 20 cor. 4. Pentru scripturistica 10 cor. 5. Ajutor dela stat 400 cor. și cvinvenalele. De curățitul și încălzirea școalei se va îngriji comuna.

Alesul va prevedea și cantoratul în și afară de biserică, va catehiza — concretuz fiind — fără vre-o remunerațiune. Recurenții își vor înainteza recursul la oficiul ppsc din Beiuș, având a se prezenta și poporului în vre-o duminică ori sărbătoare spre a se face cunoscut.

Pentru comitet.

Dr. V. Fildan adm. ppsc.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoarești dela școala din **Saca** susținută cu filia **Teleac** împreună din protopopiatul Beiuș se publică concurs cu termen de

30 zile dela prima publicare pe lângă următoarele emolumente: în bani gata dela comunele bis. 600 cor. solvite în rate treilunare anticipative; folosirea grădinei școalei, cvartir cu 2 chilii, culină, cămară; completarea salariului în sumă recerută se cere dela stat deodată cu cvinevenalele.

Recurenții se vor arăta în persoană poporului în biserica din Saca, înaintând petițiile regulamentar oficiului ppesc concernent.

Pentru comitet.

Dr. V. Fildan adm. ppesc.

—□—

3—3

Pentru indeplinirea stațiunii învățătoresci din **Budureasa-Cărbunar** (Bondoraszó) protopopiatul Beiuș se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare pe lângă următoarele condițiuni:

1. Salarul în bani gata dela comuna bis. solvit anticipative în rate de 3 luni 600 cor.

2. Tot în bani gata pentru lemne 96 cor.

3. Venite cantonale stipulate în actul de dotațiune învățătorescă în suma de 40 cor.

4. Ajutorul dela stat completează salarul fundamental.

5. Locuință 2 chilii padim. culină, cămară, și apartamentele necesare; grădina de legume.

Recurenții se vor prezenta în persoană spre a se face cunoscuți poporenilor.

Alesul va prevedea și cantoratul.

Recursele sunt a se înainta instruite regulamentar oficiului protopopesc.

Pentru comitet.

Dr. V. Fildan adm. ppesc.

—□—

3—3

Pentru indeplinirea postului învățătoresc din **Răbăgani** se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare pe lângă următoarele beneficii: Salar în bani gata dela comuna bis. solviți anticipative în rate treilunare 600 cor. Pentru lemne la școală 60 cor. Completarea salariului fundamental precum și a cvinevenalelor se va acoperi dela stat.

De curățirea salei de învățământ se va îngriji comuna bis.

Recurenții își vor instrui petițiile regulamentar și le vor înainta oficiului protopopesc din Beiuș, arătându-se și în persoană poporului în vre-o duminică ori sârbătoare.

Pentru comitet.

Dr. V. Fildan adm. ppesc.

N. B. Se ia cu plăcere eventuala îndrumare a candidaților de învățători ori preoți la acest oficiu protopopesc al tractului Beiuș, unde sunt încă 15 posturi vacante de cl. III. 1. Cârpeștii mici. 2. Corbești. 3. Dobrești. 4. Goila. 5. Gurbesti. 6. Luncașprie. 7. Lazuri S. 8. Ojești. 9. Seliște Piu. 10. Spinuși. 11. Telec. 12. Topa de sus. 13. Topa de jos. 14. Valani Piu. 15. și eventual Josani. B) Posturi învățătoresci vacante cu școli corăspunzătoare nou zidite. 1. Albești. 2. Beiușele. 3. Budureasa. 4. Cărbunari. 5. Coșdeni. 6. Torău. 7. Hidiș. 8. Meziad. 9. Pociovești. 10. Petreasa. 11. Răbăgani. 12. Saca. 13. Săldăbagi. 14. Seucani. 15. Spinuși. 16. Talpe. 17. Telec. 18. Topa de sus. 19. Valani Piu. 20. Varăseu. 21. Cămpani Piu. 22. B. Seliște. 23. Piu Seliște. 24. Drăgoteni.

—□—

3—3

Pentru indeplinirea parohiei de **clasa III-a** din **Luncșoara-Voșdoci (Hosszúsor)** protopresb. Hălmajului, devenită vacantă prin moartea fostului paroh Nic. Popescu pe baza dispozițiilor Ven. Consistor diecezan Nr. 3469/1912 prin aceasta se escrie concurs cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt:

1. Birul parohial câte 1 cor. pentru fiecare număr de casă peste tot dela 177 numere. Solvit din casa cult. 2. Stolele legale. 3. Eventuala întregire a dotației cu ajutor de stat.

Să obsearvă, că casă parohială nefind, alesul va avea să se îngrijească de aceasta pe spesele sale proprii.

Alesul va avea să provadă catehizația elevilor gr.-or. rom. dela școala din loc.

Reflectanții sunt poftiți să-și susțină, recursurile lor ajustate cu documentele recerute în Regulamentul pentru parohii de clasa a III-a și adresate comitetului parohial din Luncșoara-V. la oficiul protoprezbiteral gr.-or. rom. din Hălmagiu (Nagyhalmagy).

Să poștește ca recurenții sub durata concursului să se prezinte în sf. biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie eventual cele rituale, făcându-se astfel cunoscuți poporului.

Luncșoara 22 maiu (4 iunie).

Elia Cristea,
președinte.

Adam Dragoș,
notar.

În conțelegere cu: *Cornel Lazcar,* protoprezbiter.

—□—

3—3

Licitațiune minuendă.

Pentru renovarea sfintei biserici din comuna **Berecsău** (Berekszó Temes m.) protopopiatul Timișori, conform planului și preliminarului de spese aprobat de Venerabilul Consistor sub Nr. 4266/1912 de **dtto** 15/25 iulie a. c. se publică licitațiune minuendă pe ziua de **2/15 august** 1912 la 10 ore a. m. în școala din loc, cu următoarele condițiuni:

1. Prețul de exclamare e de 8297 cor. 79 fil. din care sumă reflectanții au să depună încă înaintea de începerea licitațiunii vadiul de 10% în sumă de 829 cor. 80 fil. în bani gata, sau în hârtii de valoare acceptabile.

2. Pentru participare la licitațiune, reflectanți nu-și pot face pretenziuni de spese.

3. Comitetul parohial își rezervă dreptul, că la caz dacă nu are încredere în licitantul cel mai ieftin, să angajeze și se dea întreprinderea altuia dintre licitanți, în care crede, că are mai mare garanță, și astfel cel refuzat nu are nici un titlu de regrez față de comuna biserică.

4. În caz de controversă între comuna biserică și dintre întreprinzător ambele părți se supun județului din Timișoara.

Planul și preliminarul de spese asemenea și condițiunile de licitare reflectanții le pot afla și studia în fiecare zi la oficiul parohial din loc.

Dat în ședința comitetului parohial ținută la 15/28 iulie 1912.

Teodor Baloșiu,
notarul comitetului par.

Simeon Falniță,
președintele comitetului par.

—□—

1—2